

dood moesten bekopen.

In de 'Noordwijkse Arkadia' wordt dat vangen van vogels op de vinkenbaan bezongen in een vinkerszang. In gedragen taal wordt verteld hoe dat in zijn werk gaat. En hoeveel plezier de vinker aan dat tijdverdrijf beleefd. Niet alleen Vinken worden er gevangen:

'Hy vangt Vinken, Syzen, Keepen, Putters, Meezen, Groen'gen, Kneun, Barmpjes, Fryters, zoet van deun, Mossen, vol van loze knepen, Kwikstaarts, Roodbaards, Korsjekaas, En sno Pimpels, vol geraas.'

Een aardige ontmoeting met Vinken hadden we op Tenerife. In een reisverslag hadden we gelezen dat daar op een bepaalde plek, vrij hoog in de bergen, Blauwe Vinken waren te zien. Een ondersoort van onze bekende Vink. De genoemde plaats bleek een soort picknickplaats te zijn maar hoe we ook zochten, geen Blauwe Vinken. Zelfs een echte vogelaar uit Engeland kon ons niet meer laten horen dan een enkel geluidje. Mogelijk van het bewuste beest. Na een wandeling daar in de buurt besloten we in het restaurantje bij de picknickplaats nog wat te drinken. Nauwelijks aan de

koffie gezeten kwamen de Blauwe Vinken voor onze neus op de parkeerplaats zitten. Etend van een weggegoorpen sneedje brood. Zo zie je maar weer, het oude gezegde: 'geluk moet je niet nalopen, maar over je laten komen' doet nog altijd opgeld.

Een andere, niet minder aardige ervaring hadden wij met een Goudvink, een soort neefje van onze 'gewone' Vink. We zaten met de familie in een kerkzaal en hadden, door een raam achter de dominee, uitzicht op wat struikgewas. Midden onder de preek kreeg ik van mijn zoon een por in men zij, vergezeld van een halfuide uitroep: 'pa, een Goudvink'. Niet voor niets zegt de Nederlandse Geloofsbelijdenis dat we God ook uit Zijn schepping moeten leren kennen.

Om op geluk terug te komen, van iemand die het voor de wind gaat (op Zee zeggen ze: iemand die het zetje mee heeft) wordt wel eens een Goudvink genoemd. Nu, als je woont in een plaats waar je zo het strand op kan lopen, waar je direkt in de duinen zit, waar bos en fraaie polders binnen handbereik liggen, zeg nu zelf: dan ben je toch ook een Goudvink.

Vogelinvasies in het najaar van 1996

Ab Steenvoorden

Tijdens het afgelopen najaar zijn een aantal vogelsoorten in opvallend grote getale in onze omgeving waargenomen. De aantallen liepen af en toe zo hoog op dat je gerust van invasies kan spreken.

Sommige soorten doken ineens in hoge aantallen en op plaatsen op waar je ze normaliter nooit zou verwachten. Andere soorten vielen weer nauwelijks op, maar als je de landelijke gegevens en het aantal waarnemingen van voorafgaande jaren met het afgelopen najaar vergelijkt blijkt toch wel dat je ook bij die soorten wel van een invasie kan spreken.

Grauwe Pijlstormvogel

Er werden het afgelopen najaar (september - oktober) 12 exemplaren in Noordwijk langsvliegend over zee waargenomen.

Dit lijkt op zich niet zoveel, maar als je dat vergelijkt met de gegevens uit 1994 en 1995 dan blijkt wel dat er duidelijk meer exemplaren waargenomen zijn. In 1994 werden er 7 exemplaren en in 1995 slechts 2 exemplaren in dezelfde periode waargenomen.

Je kan natuurlijk met 12 exemplaren nog niet van een invasie spreken, maar als je de landelijke gegevens bekijkt dan blijkt wel dat de Grauwe Pijlstormvogel vooral in de laatste week van september massaal is doorgetrokken. Vanaf augustus tot de laatste week van september zijn er 50 langstrekkende exemplaren gemeld, in de laatste week van september zijn er zo'n 400 waargenomen. In oktober en begin november zijn er bij elkaar nog eens 100 exemplaren gezien.

Kleine Alk

De eerste Kleine Alk in Noordwijk werd waargenomen op 24 oktober. Tot en met 14 november werden er in totaal 254 exemplaren in onze omgeving waargeno-

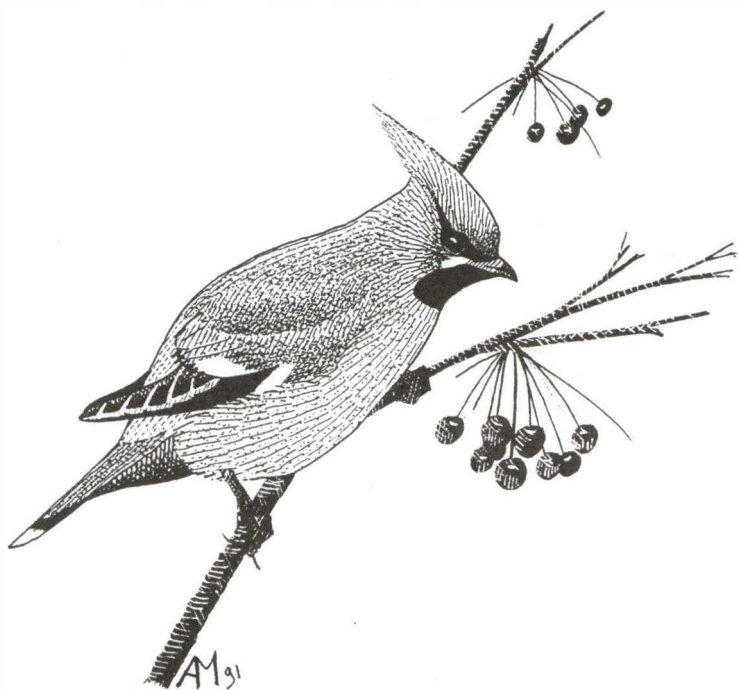
men. Topdag was 13 november, toen vlogen er 254 exemplaren in drie uur over zee voorbij. Vaak gaan invasies van de Kleine Alk gepaard met waarnemingen uit het binnenland. Op 13 november werd een exemplaar kortstondig waargenomen in een slootje langs het Zwarte Pad, onderaan de Coepelduynen.

Ook landelijk is de influx van Kleine Alken niet onopgemerkt voorbij gegaan. In totaal werden er vanaf 19 oktober circa 1150 exemplaren gemeld met 13 november als topdag, ruim 800 exemplaren. De opvallendste waarneming van een Kleine Alk in het binnenland kwam vanuit Denekamp in Overijssel waar een exemplaar van 16 tot 18 november verbleef.

Pestvogel

Evenals in het begin van het jaar vond er ook in het najaar een Pestvogel-invasie plaats. Het ging dit keer dan wel niet om gigantische aantallen, maar met zo'n 200 tot 250 exemplaren die in november in Nederland waargenomen werden kan je gerust van een invasie spreken. Helaas bleef die invasie beperkt tot het noordelijke deel van Nederland en dan nog vooral op de Waddeneilanden. In onze omgeving werden tijdens de afgelopen periode slechts drie exemplaren waargenomen (zie waarnemingsrubriek).

Vuurgoudhaantje

Nog nooit zijn er zoveel Vuurgoudhaantjes in onze omgeving waargenomen als tijdens het afgelopen najaar. In september en begin oktober werden er zelfs meer Vuurgoudhaantjes waargenomen dan Goudhaantjes. De vogels werden gezien van half september tot half oktober. In september werden er totaal 20 exemplaren waargenomen en in oktober 69 exemplaren. Opvallend zijn een drietal waarnemingen van echte groepjes Vuurgoudhaantjes.

Op 6 oktober 22 exemplaren in Nieuw-Leeuwenhorst, op 7 oktober 14 exemplaren op Landgoed Offem en op 11 oktober 10 exemplaren bij de Duindamseslag in de Noordduinen.

Vanaf de tweede week van oktober kon je duidelijk merken dat er langzaam maar zeker weer meer Goudhaantjes dan Vuurgoudhaantjes in de omgeving begonnen op te duiken.

Ook landelijk, vooral in de kuststreek en op de Waddeneilanden zijn veel Vuurgoudhaantjes waargenomen.

Zwarte Mees

De laatste grote invasie van Zwarte Mezen in Nederland vond plaats in het najaar van 1989, men schat dat er toen zo'n 725.000 exemplaren in Nederland gezien zijn. Ook het afgelopen najaar zijn er gigantische aantallen Zwarte Mezen waargenomen. De landelijke

gegevens zijn nog niet bekend, maar waarschijnlijk loopt dat ook wel weer in de honderdduizenden exemplaren.

In onze omgeving werden de eerste exemplaren half september waargenomen. De laatste twee weken van september en de eerste twee weken van oktober was de doortrek op z'n hoogtepunt. Een aantal dagen met hoge aantallen zijn: 21 september 360 exemplaren, 2 oktober 410 exemplaren, 3 oktober 1310 exemplaren, 6 oktober vele honderden exemplaren en op 13 oktober 280 exemplaren.

Opvallend tijdens deze invasie was ook dat de vogels vrijwel overal gezien werden. Er zijn waarnemingen vanuit de polders, van overvliegende vogels over strand, van foeragerende vogels in de landgoederen maar ook erg veel vanuit de bebouwde kom van Noordwijk. Er werden soms groepjes van enkele tientallen exemplaren waargenomen gewoon in het gemeentelandplantsoen of in tuinen.

Vanaf eind oktober werden er nauwelijks meer Zwarte Mezen waargenomen. Eind december werden nog enkele exemplaren bij de Duindamseslag in de Noordduinen gezien.

Gaai

Echt geteld hebben we ze niet, maar ze waren wel duidelijk in grote getale aanwezig, de Gaaien. In september en oktober waren ze vrijwel overal in de omgeving te vinden en werden ze op plaatsen gezien waar je normaliter niet of nauwelijks Gaaien verwacht. Veel vogels vlogen in een westelijke richting en keerden, zodra ze boven zee kwamen weer om, om vervolgens in een zuidelijke richting verder te vliegen. De enige echte telling in onze omgeving is van 22 september, toen werden er 26 in zuidelijke richting overvliegende en 15 foeragerende exemplaren in de Noordduinen bij de Duindamseslag gezien.

Dat het toch wel een aardige influx van Gaaien is geweest blijkt wel uit het feit dat er zowel op 2 als op 10 oktober meer dan 1000 overvliegende exemplaren geteld werden bij Westkapelle.

Barmsijs

Elk najaar worden er wel enkele exemplaren of groepjes doortrekkende exemplaren waargenomen. Dit leek ook het afgelopen najaar te gebeuren, verschillende waarnemingen van langstreckende exemplaren in oktober. Maar vanaf half november werden de aantallen hoger, op 15 november werden er 400 overtrekkende exemplaren geteld. Er werden toen ook op verschillende plaatsen in de omgeving foeragerende groepjes gezien, zoals bijvoorbeeld op 28 november 20 exemplaren op het terrein van Willem van de Bergh en op 25 december 16 exemplaren langs de Beeklaan in Noordwijk.

Tot aan het einde van het jaar (en in begin '97) zijn er groepjes Barmsijsen in de omgeving waargenomen.

Tot zover het invasie-achtige verschijnen van een aantal vogelsoorten in onze omgeving tijdens het najaar van 1996. Nog meer over vogel-invasies in onze regio is te vinden in Strandloper nummer 2, jaargang 25, 1993.